

JMÉNO, UČO:

PRACOVNÍ LIST: ŘÍZENÍ PŘÍRODNÍCH REKREAČNÍCH ZDROJŮ

Řízení rekreačních zdrojů je klíčovým aspektem udržitelného rozvoje cestovního ruchu. Pracovní list slouží jako základní rámec pro stanovení únosné kapacity přírodních rekreačních zdrojů a formulaci doporučení týkajících se maximálního počtu návštěvníků, které dané území může přijmout, aniž by došlo k negativním dopadům na životní prostředí, a možnostem jejich řízení.

1. Přírodní památka Lom Janičův vrch

Úkol: Pročtěte si informace o této přírodní památce:

Lom U Mariánské mlýna, též nazývaný Na Janičově vrchu, je opuštěný a zatopený vápencový lom u obce Mikulov na Moravě za Svatým kopečkem, v chráněné krajinné oblasti Pálava.

Ještě v polovině 20. století stál na místě dnešního zatopeného lomu poblíž Mikulova vápencový kopec zvaný Janičův vrch, vypínající se do výšky 322 m n. m. Pak se zde s přestávkami až do roku 2004 těžil vápenec, což vedlo ke snížení kopce až na dnešní úroveň 249 m n. m. Od roku 2005 se vápenec na Pálavě už nikde netěží.

Po ukončení těžby došlo k zastavení čerpání podzemní vody a tím k nastoupaní hladiny podzemní vody na úroveň cca 258 m n. m. Během několika měsíců se tak vytvořilo neprůtočné jezero o rozloze cca 2 ha s maximální hloubkou 10 metrů. Toto nově vzniklé jezero se neustále vyvíjí a je postupně osidlováno novými druhy organismů. V posledních letech dochází pozvolnému poklesu hladiny vody a vodní plocha nyní zaujímá cca 1,5 ha.

Zdejší místo připomíná nejen vzhledem, ale i klimatem skalnaté chorvatské pláže. V místních vápencích se dají nalézt zkameněliny. Voda v lomu je zde díky vápenci průzračně čistá. Na kamenitou pláž navazuje několik metrů dlouhá mělčina, která rázem přechází ve velkou hloubku. Jak přesně je však jezírko hluboké není dosud známo.

Vytěžený vápencový lom je ve správě Správy CHKO Pálava. Nejedná se o oficiální veřejné koupaliště, ale o tolerované příležitostné koupací místo na vlastní nebezpečí. Za přiměřenou míru využitelnosti se považuje občasné koupání místních obyvatel. Masová rekreace by však vedla Správu CHKO Pálava k uzavření tohoto lomu se zákazem koupání.

Okolo lomu prochází silnička, lemovaná modrou turistickou značkou, která z Mikulova prochází přes Svatý kopeček. Zatopený vápencový lom u Mariánské mlýna a jeho nejbližší okolí jsou od května 2014 přírodní památkou s názvem Lom Janičův vrch.

2. Ochrana přírodních památek

Úkol: Na stránkách Agentury ochrany přírody a krajiny (AOPK) vyhledejte informace týkající se přírodní památky [Lom Janičův Vrch](#) a způsobu její ochrany.

Popište, o jaké chráněné území se jedná z hlediska jeho geografické polohy, přírodní hodnoty, důvodů a způsobů jeho ochrany. Vycházejte také z vyhledávací dokumentace a plánu péče.

Předmět ochrany (unikátnost):	
Překryvy s chráněným územím (způsoby ochrany):	
Analýza druhové pestrosti a jejich potřeb:	
Identifikace vlivů lidské činnosti:	
Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využití a osvětlu:	

Úkol: Porovnejte zjištěné informace s realitami přírodní památky [Kurovický lom](#).

Předmět ochrany (unikátnost):	
Překryvy s chráněným územím (způsoby ochrany):	
Analýza druhové pestrosti a jejich potřeb:	
Identifikace vlivů lidské činnosti:	
Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využití a osvětlu:	

Úkol: Nastudujte si právní předpisy upravující způsoby ochrany přírody a krajiny. Zaměřte se na ty části, které souvisejí s ochranou Lomu Janičův Vrch.

Ochrana přírody v České republice je upravena [zákonem 114/1992 Sb.](#), který mimo jiné určuje několik úrovní ochrany. Jsou to národní park, chráněná krajinná oblast, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní památka. Národní parky a chráněné krajinné oblasti patří do skupiny velkoplošných chráněných území. Přírodní rezervace a přírodní památky patří k maloplošnému území s nižší úrovní ochrany. Jiné druhy ochrany, např. Natura 2000 nebo biosférické rezervace UNESCO, jsou speciálně upraveny zákonem nebo vlastními prováděcími předpisy.

Jak tyto [způsoby ochrany](#) omezují v území aktivity cestovního ruchu a ekonomické využití? Sumarizujte:

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Způsob odevzdání a hodnocení: individuální zpracování pracovního listu a odevzdání do odevzdávacího do 19.3.2024 (max. 7 bodů)

3. Stanovení únosné kapacity území – **týmová práce 19.3.2024**

Úkol: S využitím předchozích znalostí a mapových podkladů identifikujte a popište klíčové faktory (přírodní, společenské, infrastrukturní) ovlivňující únosnou kapacitu.

Přírodní faktory: (např. velikost vodní plochy, velikost plochy vstupu do lomu, biodiverzita a ohrožené druhy)	
Společenské faktory: (např. kdo lom navštěvuje, jaké aktivity zde návštěvníci mohou provozovat, co je zakázané)	
Infrastrukturní faktory: (jak je místo dostupné, existence značených pěších cest, parkoviště, parkovací kapacita pro návštěvníky, dostupnost zázemí)	

Úkol: Na základě předchozích analýz a expertních odhadů stanovte konkrétní doporučené číslo únosné kapacity území. Můžete využít multidimenzionální vnímání únosné kapacity, které zohledňuje různé aspekty (ekologické, sociální, ekonomické).

Úkol: Navrhněte konkrétní opatření pro udržitelný rozvoj území, zachování jeho přírodního potenciálu a způsob kontroly dodržování přijatých opatření.

Způsob odevzdání a hodnocení: **týmové zpracování do podoby prezentace a představení návrhů na semináři 19.3.2024 (max. 7 bodů)**